

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

20. decembra 2017 *

„Odvolanie – Štátna pomoc – Digitálna televízia – Pomoc na rozvoj digitálneho terestriálneho televízneho vysielania vo vzdialených a menej urbanizovaných oblastiach – Podpora v prospech prevádzkovateľov terestriálnych digitálnych televíznych platforiem – Rozhodnutie, ktorým sa opatrenia pomoci vyhlasujú za čiastočne nezlučiteľné so spoločným trhom – Pojem ‚štátna pomoc‘ – Výhoda – Služby všeobecného hospodárskeho záujmu – Definícia – Miera voľnej úvahy členských štátov“

V spojených veciach C-66/16 P až C-69/16 P,

ktorých predmetom sú štyri odvolania podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 5. februára 2016,

Comunidad Autónoma del País Vasco,

Itelazpi SA, so sídlom v Zamudiu (Španielsko) (C-66/16 P),

Comunidad Autónoma de Cataluña,

a

Centre de Telecomunicacions i Technologies de la Informació de la Generalitat de Catalunya (CTTI), so sídlom v Hospitalet de Llobregat (Španielsko) (C-67/16 P),

Navarra de Servicios y Tecnologías SA, so sídlom v Pamplone (Španielsko) (C-68/16 P),

Cellnex Telecom SA, predtým Abertis Telecom SA, so sídlom v Barcelone (Španielsko),

a

Retevisión I SA, so sídlom v Barcelone (Španielsko) (C-69/16 P),

v zastúpení: J. Buendía Sierra, A. Lamadrid de Pablo a M. Bolsa Ferruz, abogados,

odvolatelia,

ďalší účastníci konania:

Európska komisia, v zastúpení: P. Němečková, É Gippini Fournier a B. Stromsky, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

* Jazyk konania: španielčina.

SES Astra SA, so sídlom v Betzdorfe (Luxembursko), v zastúpení: F. González Díaz a V. Romero Algarra, abogados a F. Salerno, avocat,

vedľajší účastníci konania v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory T. von Danwitz, sudcovia, C. Vajda, E. Juhász, K. Jürimäe (spravodajkyňa) a C. Lycourgos,

generálny advokát: M. Wathelet,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 7. septembra 2017,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Svojimi odvolaniami sa Comunidad Autónoma del País Vasco (autonómne spoločenstvo Baskicko, Španielsko) a Itelazpi SA (vec C-66/16 P) (ďalej len „odvolatelia vo veci C-66/16 P“), Comunidad Autónoma de Cataluña (autonómne spoločenstvo Katalánsko, Španielsko) a Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació de la Generalitat de Catalunya (CTTI) (vec C-67/16 P), Navarra de Servicios y Tecnologías SA (vec C-68/16 P) (ďalej len „odvolateľ vo veci C-68/16 P“), ako aj Cellnex Telecom SA a Retevisión I SA (vec C-69/16 P) (ďalej spolu len „odvolatelia“) domáhajú v uvedenom poradí zrušenia:
 - vo veci C-66/16 P rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 26. novembra 2015, Comunidad Autónoma del País Vasco a Itelazpi/Komisia (T-462/13, ďalej len „rozsudok T-462/13“, EU:T:2015:902),
 - vo veci C-67/16 P rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 26. novembra 2015, Comunidad Autónoma de Cataluña a CTTI/Komisia (T-465/13, ďalej len „rozsudok T-465/13“, neuvverejnený, EU:T:2015:900),
 - vo veci C-68/16 P, rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 26. novembra 2015, Navarra de Servicios y Tecnologías/Komisia (T-487/13, ďalej len „rozsudok T-487/13“, neuvverejnený, EU:T:2015:899),
 - vo veci C-69/16 P rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 26. novembra 2015, Abertis Telecom a Retevisión I/Komisia (T-541/13, ďalej len „rozsudok T-541/13“, neuvverejnený, EU:T:2015:898) (ďalej spolu len „napadnuté rozsudky“),

ktorými Všeobecný súd zamietol ich žaloby o neplatnosť rozhodnutia Komisie 2014/489/EÚ z 19. júna 2013 o štátnej pomoci SA. 28599 [(C 23/10) (ex NN 36/2010, ex CP 163/2009)] poskytnutej Španielskym kráľovstvom na rozvoj digitálneho terestriálneho televízneho vysielania vo vzdialených a menej urbanizovaných oblastiach (okrem autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha) (Ú. v. EÚ L 217, 2014, s. 52, ďalej len „sporné rozhodnutie“).

Okolnosti predchádzajúce sporu a sporné rozhodnutie

- 2 Skutkové okolnosti boli Všeobecným súdom zhrnuté v bodoch 1 až 22 napadnutých rozsudkov. Pre potreby tohto konania ich možno zhrnúť nasledujúcim spôsobom.
- 3 Prejednávané veci sa týkajú série opatrení, ktoré uskutočnili španielske orgány v rámci prechodu z analógového na digitálne vysielanie v Španielsku, pokiaľ ide o celé územie Španielska, s výnimkou Comunidad Autónoma de Castilla-La-Mancha (Autonómne spoločenstvo Kastília-La Mancha, Španielsko) (ďalej len „sporné opatrenie“).
- 4 Španielske kráľovstvo vytvorilo regulačný rámec nevyhnutný na podporu prechodu z analógového na digitálne vysielanie tým, že schválilo najmä Ley 10/2005 de Medidas Urgentes para el Impulso de la Televisión Digital Terrestre, de Liberalización de la Televisión por Cable y de Fomento del Pluralismo (zákon č. 10/2005 o naliehavých opatreniach na podporu digitálneho terestriálneho televízneho vysielania, liberalizáciu káblového televízneho vysielania a podporu plurality) zo 14. júna 2005 (BOE č. 142 z 15. júna 2005, s. 20562) a Real Decreto 944/2005 por el que se aprueba el Plan técnico nacional de la televisión digital terrestre (kráľovský dekrét č. 944/2005, ktorým sa schvaľuje národný technický plán pre digitálne terestriálne televízne vysielanie) z 29. júla 2005 (BOE č. 181 z 30. júla 2005, s. 27006). Tento kráľovský dekrét uložil súkromným a verejným vnútroštátnym vysielateľom povinnosť zabezpečiť, aby 96 % obyvateľstva, pokiaľ ide o súkromných vysielateľov, a 98 % obyvateľstva, pokiaľ ide o verejných vysielateľov, prijímalo signál digitálneho terestriálneho televízneho vysielania (ďalej len „DTT“).
- 5 Na účely umožnenia prechodu z analógového na DTT rozdelili španielske orgány územie Španielska na tri rôzne oblasti, nazvané „oblasť I“, „oblasť II“ a „oblasť III“. Oblasť II, ktorej sa týkajú prejednávané veci, zahŕňa menej urbanizované a vzdialené oblasti predstavujúce 2,5 % španielskeho obyvateľstva. V tejto oblasti z dôvodu nedostatku komerčného záujmu vysielateľa neinvestovali do digitalizácie, čo viedlo španielske orgány k financovaniu z verejných prostriedkov.
- 6 V septembri 2007 Consejo de Ministros (Rada ministrov, Španielsko), prijala národný plán na podporu prechodu na DTT, ktorého cieľom bolo dosiahnuť úroveň pokrytia španielskeho obyvateľstva službou DTT, podobnú pokrytiu dosiahnutému analógovým televíznym vysielaním v roku 2007, t. j. viac ako 98 % tohto obyvateľstva a všetko, resp. prakticky všetko obyvateľstvo v autonómnych spoločenstvách Baskicko, Katalánsko a Navarra (Španielsko).
- 7 Španielske orgány s cieľom dosiahnuť ciele pokrytia stanovené pre DTT plánovali poskytnúť financovanie z verejných prostriedkov, najmä na podporu procesu terestriálnej digitalizácie v oblasti II, a konkrétne v regiónoch autonómnych spoločenstiev nachádzajúcich sa v tejto oblasti.
- 8 Vo februári 2008 prijala Ministerio de Industria, Turismo y Comercio (Ministerstvo priemyslu, cestovného ruchu a obchodu, Španielsko) (ďalej len „MITC“) rozhodnutie známe ako „Plan Avanza“, určené na zlepšenie telekomunikačnej infraštruktúry a stanovenie kritérií, ako aj rozdelenia financovania činností v prospech rozvoja informačnej spoločnosti. Rozpočet schválený v zmysle tohto rozhodnutia bol vyčlenený sčasti na digitalizáciu televízneho vysielania v oblasti II.
- 9 Táto digitalizácia sa vykonávala v mesiacoch júl až november 2008. MITC následne previedlo finančné prostriedky autonómnym spoločenstvám, ktoré sa zaviazali pokryť zvyšné náklady na prevádzku zo svojich rozpočtov.
- 10 V októbri 2008 Rada ministrov rozhodla o vyčleníení dodatočných finančných prostriedkov na rozšírenie a dokončenie pokrytia DTT v rámci projektov prechodu na digitálne vysielanie, ktoré sa mali dokončiť počas prvej polovice roka 2009.

- 11 Následne začali autonómne spoločenstvá realizovať rozšírenie DTT. Na tento účel buď usporiadali verejné súťaže, alebo toto rozšírenie zverili súkromným podnikom. V určitých prípadoch autonómne spoločenstvá poverili obce vykonaním uvedeného rozšírenia.
- 12 Európskej komisii bola 18. mája 2009 doručená sťažnosť spoločnosti SES Astra SA, ktorá sa týkala schémy pomoci španielskych orgánov v prospech prechodu z analógového na DTT vysielanie v oblasti II. Podľa SES Astra toto opatrenie zahŕňa neoznámenú pomoc, ktorá môže narušiť hospodársku súťaž medzi terestriálnymi a satelitnými vysielacími platformami.
- 13 Listom z 29. septembra 2010 informovala Komisia Španielske kráľovstvo, že v súvislosti s predmetnou schémou pomoci poskytnutou na celom území Španielska, s výnimkou autonómneho spoločenstva Kastília-La Mancha, v prípade ktorého sa začalo samostatné konanie, prijala rozhodnutie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ.
- 14 Komisia následne prijala sporné rozhodnutie, ktorého článok 1 výroku uvádza, že štátna pomoc poskytnutá prevádzkovateľom terestriálnej televíznej platformy na rozvoj, údržbu a prevádzku DTT v oblasti II sa poskytla v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ a je nezlučiteľná s vnútorným trhom s výnimkou pomoci, ktorá bola poskytnutá v súlade s kritériom technologickej neutrality. Článok 3 výroku tohto rozhodnutia nariaďuje získať túto nezlučiteľnú pomoc späť od prevádzkovateľov DTT bez ohľadu na to, či získali pomoc priamo alebo nepriamo.
- 15 V odôvodnení sporného rozhodnutia Komisia po prvé usúdila, že jednotlivé opatrenia prijaté na ústrednej úrovni a uzatvorené a zmenené dohody medzi MITC a autonómnymi spoločenstvami predstavujú základ schémy pomoci na rozšírenie DTT v oblasti II. V praxi autonómne spoločenstvá uplatňovali usmernenia španielskej vlády o rozšírení DTT.
- 16 Po druhé Komisia konštatovala, že predmetné opatrenie sa má považovať za štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. V tejto súvislosti Komisia najmä poznamenala, že španielske orgány uviedli len príklad autonómneho spoločenstva Baskicko s cieľom poukázať na neexistenciu štátnej pomoci v súlade s kritériami, ktoré stanovil Súdny dvor v rozsudku z 24. júla 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, ďalej len „rozsudok Altmark“, EU:C:2003:415). Podľa Komisie však prvá podmienka tohto rozsudku (ďalej len „prvá podmienka Altmark“), podľa ktorej na jednej strane musí byť podnik, ktorý je príjemcom pomoci, skutočne poverený plnením záväzkov služby vo verejnom záujme a na druhej strane tieto záväzky musia byť jasne definované, nebola splnená. Okrem toho v prípade neexistencie záruky najnižších nákladov vo všeobecnom záujme uvedeného autonómneho spoločenstva nebola splnená ani štvrtá podmienka uvedeného rozsudku (ďalej len „štvrtá podmienka Altmark“).
- 17 Po tretie Komisia konštatovala, že predmetné opatrenie nemožno považovať za štátnu pomoc zlučiteľnú s vnútorným trhom podľa článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ napriek tomu, že toto opatrenie bolo určené na dosiahnutie jasne vymedzeného cieľa spoločného záujmu a že existovalo zlyhanie predmetného trhu. Podľa Komisie uvedené opatrenie, keďže nie je v súlade so zásadou technologickej neutrality, nie je primerané a nepredstavuje vhodný nástroj na zabezpečenie voľne dostupných televíznych kanálov pre obyvateľov oblasti II.
- 18 Po štvrté Komisia usúdila, že v prípade neexistencie dostatočne jasného vymedzenia prevádzky terestriálnej platformy ako služby vo verejnom záujme nemohlo byť predmetné opatrenie odôvodnené podľa článku 106 ods. 2 ZFEÚ.

Konanie pred Všeobecným súdom a napadnuté rozsudky

- 19 Návrhmi doručenými do kancelárie Všeobecného súdu 30. augusta 2013 (vec T-462/13 a T-465/13), 6. septembra 2013 (vec T-487/13) a 9. októbra 2013 (vec T-541/13) odvolatelia podali žalobu o neplatnosť sporného rozhodnutia.
- 20 Medzi dôvodmi uvádzanými na podporu ich žalôb všetci odvolatelia uvádzali žalobný dôvod založený na porušení článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- 21 V napadnutých rozsudkoch bol tento žalobný dôvod Všeobecným súdom zamietnutý ako nedôvodný.
- 22 Na tento účel Všeobecný súd najmä odmietol argumentáciu odvolateľov, podľa ktorej sporné opatrenie nebolo možné kvalifikovať ako štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, lebo príjemcom pomoci nebola priznaná žiadna hospodárska výhoda, keďže boli splnené podmienky rozsudku z 24. júla 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415).
- 23 V súvislosti s prvou podmienkou Altmark Všeobecný súd v napadnutých rozsudkoch rozhodol, že odvolatelia nepreukázali, že Komisia nesprávne usúdila, že vzhľadom na neexistenciu jasného vymedzenia služby spočívajúcej v prevádzke terestriálnej siete ako služby vo verejnom záujme, táto podmienka nebola splnená.
- 24 V tejto súvislosti Všeobecný súd konštatoval, že prevádzkovanie vysielacej siete DTT v oblasti II nebolo dotknutým členským štátom definované ako služba všeobecného hospodárskeho záujmu (ďalej len „SVHZ“) v zmysle práva Únie, ani na národnej úrovni, ani na úrovni autonómneho spoločenstva Baskicko, v medziinštitucionálnych dohodách, ktoré s ním boli uzatvorené.
- 25 Pokiaľ ide o iné autonómne spoločenstvá, než Baskicko, Všeobecný súd rozhodol, že Komisia mohla v odôvodnení 114 sporného rozhodnutia dôvodne prijať záver, že žiadne z autonómnych spoločenstiev, pre ktoré sa španielske orgány dovoľávali existencie SVHZ, nepredložili argumentáciu, ktorá by mohla preukazovať, že prevádzkovanie terestriálnej siete bolo službou vo verejnom záujme.
- 26 Naopak v bode 78 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), bode 79 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900) a v bode 106 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) Všeobecný súd konštatoval, ako to uvádzali odvolatelia v konaniach, ktoré sa týkali týchto rozsudkov, že Komisia sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia, keď v odôvodnení 121 napadnutého rozhodnutia konštatovala existenciu zjavného pochybenia španielskych orgánov vo vymedzení určitej platformy na účely prevádzkovania vysielacích sietí.
- 27 Všeobecný súd však prijal záver, že hoci Komisia nesprávne usúdila, že vymedzenie určitej platformy na účely prevádzky vysielacích sietí predstavuje zjavné pochybenie španielskych orgánov, prvá podmienka Altmark nebola splnená v prípade neexistencie jasného a presného vymedzenia predmetnej služby ako služby vo verejnom záujme, rovnako ako to konštatovala Komisia v odôvodneniach 119 až 125 napadnutého rozhodnutia.
- 28 Pokiaľ ide o štvrtú podmienku Altmark, v bode 88 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902) a v bode 123 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899), Všeobecný súd zamietol argumentáciu odvolateľov v konaniach, v ktorých boli vyhlásené tieto rozsudky, pokiaľ ide o existenciu údajnej chyby Komisie v tom, že tá prijala v spornom rozhodnutí záver, že táto podmienka nebola splnená.
- 29 V bode 85 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900) a v bode 63 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) však Všeobecný súd rozhodol, a to v prvom z nich, že Komisia sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia a v druhom z nich, že porušila svoju povinnosť odôvodnenia, keď sa pri skúmaní dodržania štvrtej podmienky Altmark obmedzila len na jediný prípad autonómneho spoločenstva Baskicko, hoci vedela o skutočnosti, že verejné súťaže na rozšírenie pokrytia DTT boli vyhlásené v iných autonómnych

spoločenstvách. Vzhľadom na kumulatívnu povahu podmienok rozsudku z 24. júla 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415), však Všeobecný súd uviedol záver, že keďže nebola splnená prvá podmienka, nebolo potrebné zrušiť sporné rozhodnutie.

- 30 Keďže žiadny iný zo žalobných dôvodov, ktoré uvádzali odvolatelia, neuspel, Všeobecný súd zamietol žaloby odvolateľov o neplatnosť v celom rozsahu.

Návrhy účastníkov konania

- 31 Odvolatelia svojimi odvolaniami navrhujú, aby Súdny dvor:
- zrušil napadnuté rozsudky,
 - rozhodol s konečnou platnosťou o ich žalobách o neplatnosť a zrušil sporné rozhodnutie a
 - zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.
- 32 Komisia a SES Astra navrhujú Súdnemu dvoru, aby zamietol odvolania a zaviazal odvolateľov na náhradu trov konania.
- 33 Rozhodnutím Súdneho dvora z 28. marca 2017 boli veci C-66/16 P až C-69/16 P spojené na účely ústnej časti konania a rozsudku.

O odvolaniach

- 34 Na podporu svojich odvolaní odvolatelia uvádzajú jediný odvolací dôvod, ktorý je formulovaný podobne v každom z týchto odvolaní.
- 35 Tento odvolací dôvod je založený na nesprávnom právnom posúdení pri výklade článku 14 ZFEÚ, článku 107 ods. 1 ZFEÚ a článku 106 ods. 2 ZFEÚ, ako aj protokolu č. 26 o službách všeobecného záujmu a protokolu č. 29 o systéme verejnoprávneho vysielania v členských štátoch. Uvedený odvolací dôvod sa delí na šesť častí.
- 36 Prvá časť je založená na porušení hraníc kontroly zjavného pochybenia pri preskúmaní rôznych aktov vymedzenia a zverenia úlohy SVHZ. Druhá časť je založená na nesprávnom právnom posúdení v tom, že napadnuté rozsudky obmedzili právomoc posúdenia členských štátov len na spôsoby poskytovania SVHZ uvádzané v jeho definícii. Tretia časť je založená na nesprávnom právnom posúdení, ktorého sa dopustil Všeobecný súd pri analýze relevantných ustanovení vnútroštátneho práva pri definovaní SVHZ. Štvrtá časť je založená na nesprávnom právnom posúdení, keď Všeobecný súd ignoroval, že vymedzenie a zverenie úlohy SVHZ jednému alebo viacerým podnikom bolo možné vykonať viacerými aktmi. Piata časť je založená na nesprávnom právnom posúdení, keď Všeobecný súd nekonštatoval, že vymedzenie a zverenie úlohy SVHZ si nevyžadujú použitie určitej formulácie alebo špecifického výrazu. Šiesta časť je založená na nesprávnom právnom posúdení v tom, že Všeobecný súd sa odchýlil od uplatniteľnosti protokolu č. 29 o systéme verejnoprávneho vysielania v členských štátoch.

Úvodné pripomienky

O prípustnosti odvolaní

- 37 SES Astra uvádza, že odvolania v celom ich rozsahu sú neprípustné, keďže prostredníctvom ich jediného odvolacieho dôvodu odvolatelia v každom jednotlivom prípade žiadajú Súdny dvor, aby preskúmal posúdenie skutkového stavu a dôkazov, ktoré vykonal Všeobecný súd, bez toho, aby sa dovoľovali ich skreslenia, alebo súčasne s tým odvolatelia opomenuli identifikovať časti napadnutých rozsudkov, ktoré napádajú.
- 38 Bez toho, aby bolo dotknuté individuálne preskúmanie prípustnosti častí jediného odvolacieho dôvodu týchto odvolaní, treba konštatovať, že tieto odvolania nemožno považovať za neprípustné v celom ich rozsahu.
- 39 Prinajmenšom niektoré časti jediného odvolacieho dôvodu uvedených odvolaní totiž na jednej strane vyvolávajú právne otázky tým, že spochybňujú výklad prvej podmienky Altmark Všeobecným súdom, ako aj rozsah súdneho preskúmania, ktoré Všeobecný súd vykonal vo vzťahu k tejto podmienke a, na druhej strane, identifikujú s požadovanou presnosťou kritizované spresnenia napadnutých rozsudkov.
- 40 V dôsledku toho treba odmietnuť tvrdenia, ktoré uvádza SES Astra na podporu toho, že odvolania sú neprípustné v celom ich rozsahu.

O neúčinnosti jediného odvolacieho dôvodu vo veciach C-66/16 P a C-68/16 P

- 41 Komisia uvádza, že jediný odvolací dôvod odvolania vo veciach C-66/16 P a C-68/16 P je neúčinný, keďže sa týka porušenia článku 107 ods. 1 ZFEÚ. SES Astra sa domnieva, že tento odvolací dôvod je tiež neúčinný, pokiaľ ide o porušenie článku 106 ods. 2 ZFEÚ.
- 42 Títo účastníci konania v podstate uvádzajú, že uvedený odvolací dôvod nemôže viesť k zrušeniu rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902) a rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899), keďže rovnaký odvolací dôvod sa týka iba prvej podmienky Altmark. Vzhľadom na kumulatívnu povahu podmienok rozsudku z 24. júla 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415), ak by Súdny dvor dospel k vyhoveniu jedinému odvolaciemu dôvodu, zostávalo by posúdenie Všeobecného súdu, ktorým schválil posúdenie Komisie týkajúce sa nesplnenia štvrtej podmienky Altmark.
- 43 Odvolatelia vo veciach C-66/16 P a odvolateľ vo veci C-68/16 P zastávajú názor, že dokonca za predpokladu, že by štvrtá podmienka Altmark nebola splnená, jediný odvolací dôvod môže viesť k zrušeniu rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902) a rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899), keďže Všeobecný súd vychádzal z údajnej absencie jasnej definície SVHZ pri potvrdení posúdenia Komisie o absencii zlučiteľnosti pomoci s článkom 106 ods. 2 ZFEÚ.

– O jedinom odvolacom dôvode v rozsahu, v akom je založený na porušení článku 107 ods. 1 ZFEÚ

- 44 Treba pripomenúť, že ak sa má opatrenie považovať za „štátnu pomoc“, musí spĺňať všetky podmienky uvedené v článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Na účely posúdenia opatrenia ako štátnej pomoci toto ustanovenie okrem iného predpokladá existenciu výhody poskytnutej podniku (pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. októbra 2015, EasyPay a Finance Engineering, C-185/14, EU:C:2015:716, body 35 a 36, ako aj citovanú judikatúru).
- 45 V tejto súvislosti podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora článok 107 ods. 1 ZFEÚ sa nevzťahuje na štátny zásah považovaný za kompenzáciu predstavujúcu protihodnotu plnení, ktoré poskytujú prijímajúce podniky pri výkone záväzkov služby vo verejnom záujme, takže tieto podniky

v skutočnosti nepoživajú finančnú výhodu a dôsledkom uvedeného zásahu teda nie je umiestnenie týchto podnikov do výhodnejšieho konkurenčného postavenia oproti konkurenčným podnikom (rozsudok z 22. októbra 2015, EasyPay a Finance Engineering, C-185/14, EU:C:2015:716, bod 45, ako aj citovaná judikatúra).

- 46 Na to, aby v konkrétnom prípade nebola takáto kompenzácia kvalifikovaná ako štátna pomoc, musia byť splnené podmienky uvedené v bodoch 88 až 93 rozsudku z 24. júla 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415).
- 47 Po prvé podnik prijímateľ musí byť skutočne poverený plnením záväzkov služby vo verejnom záujme a tieto záväzky musia byť jasne definované. Po druhé kritériá, na základe ktorých sa vypočíta kompenzácia, musia byť vopred objektívne a transparentne stanovené. Po tretie kompenzácia nemôže prekročiť sumu, ktorá je potrebná na pokrytie všetkých nákladov alebo ich častí, vzniknutých pri plnení úloh služby vo verejnom záujme. Po štvrté výška nevyhnutnej kompenzácie musí byť určená na základe analýzy výdavkov, ktoré by stredne veľký podnik, dobre riadený a primerane vybavený, vynaložil pri realizácii týchto záväzkov služby vo verejnom záujme.
- 48 Z toho vyplýva, že štátny zásah, ktorý nespĺňa jednu alebo viacero z podmienok uvedených v predchádzajúcom bode možno považovať za štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. júla 2003, Altmark, C-280/00, EU:C:2003:415, bod 94).
- 49 Preto vzhľadom na kumulatívnu povahu podmienok rozsudku z 24. júla 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415), by skutočnosť, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď zastával názor, že jedna z týchto podmienok nie je splnená, nemohla viesť k zrušeniu rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), ani rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899), pokiaľ bez toho, že by sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, Všeobecný súd prijal záver, že iná z týchto podmienok nie je splnená.
- 50 V prejednávanej veci treba poznamenať, že v bodoch 89 a 90 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902) Všeobecný súd zamietol prvú časť prvého žalobného dôvodu neplatnosti založenú na neexistencii hospodárskej výhody v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ z dôvodu, že v žiadnom momente neboli kumulatívne splnené všetky podmienky rozsudku z 24. júla 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415). V tejto súvislosti vychádzal z analýzy prvej a štvrtej podmienky Altmark, na konci ktorej v bodoch 79 a 88 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902) potvrdil posúdenie Komisie, podľa ktorého tieto podmienky neboli splnené.
- 51 Analogicky v rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) Všeobecný súd posúdil prvú a štvrtú podmienku Altmark v rámci analýzy druhého žalobného dôvodu neplatnosti uvádzaného odvolateľom v prvostupňovom konaní, ktorý bol založený na porušení článku 106 ods. 2 ZFEÚ. Po odmietnutí tvrdení tohto odvolateľa týkajúcich sa splnenia týchto dvoch podmienok Všeobecný súd v bode 126 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) prijal záver, že vzhľadom na to, že podmienky rozsudku z 24. júla 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415), boli kumulatívne, Komisia sa nedopustila nesprávneho právneho posúdenia, keď konštatovala po prvé existenciu štátnej pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ a po druhé, že táto pomoc nebola zlučiteľná s vnútorným trhom v zmysle článku 106 ods. 2 ZFEÚ.
- 52 Keďže jediný odvolací dôvod sa týka len spochybnenia posúdenia Všeobecného súdu v rozsahu, v akom sa týka prvej podmienky Altmark, bez kritizovania tohto posúdenia, pokiaľ ide o štvrtú podmienku Altmark, treba konštatovať, že tento odvolací dôvod sám osebe nemôže viesť k spochybneniu rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), ani rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) v rozsahu, v akom ide o existenciu hospodárskej výhody v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, a teda k zrušeniu týchto rozsudkov.
- 53 V dôsledku toho jediný odvolací dôvod odvolaní vo veciach C-66/16 P a C-68/16 P treba považovať za neúčinný v rozsahu, v akom je založený na porušení článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

– O jedinom odvolacom dôvode v rozsahu, v akom je založený na porušení článku 106 ods. 2 ZFEÚ

- 54 Článok 106 ods. 2 ZFEÚ stanovuje, že podniky poverené poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu podliehajú pravidlám Zmlúv, najmä pravidlám hospodárskej súťaže, za predpokladu, že uplatňovanie týchto pravidiel neznemožňuje právne alebo fakticky plniť určité úlohy, ktoré im boli zverené, a rozvoj obchodu nesmie byť ovplyvnený v takom rozsahu, aby to bolo v rozpore so záujmami Únie.
- 55 Pokiaľ ide o rozčlenenie medzi podmienkami stanovenými judikatúrou vychádzajúcou z rozsudku z 24. júla 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415), a preskúmanie opatrenia pomoci na základe článku 106 ods. 2 ZFEÚ, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že preskúmanie dodržiavania podmienok stanovených touto judikatúrou sa vykonáva skôr, pri preskúmaní otázky, či sa predmetné opatrenie má kvalifikovať ako štátna pomoc. Táto otázka totiž predchádza otázke spočívajúcej v prípadnom overení, či je nezlučiteľná pomoc napriek tomu nevyhnutná na plnenie úloh, ktoré boli zverené príjemcovi predmetného opatrenia podľa článku 106 ods. 2 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. marca 2017, Viasat Broadcasting/Komisija, C-660/15 P, EU:C:2017:178, bod 34).
- 56 Podmienky rozsudku z 24. júla 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415), a podmienky potrebné na uplatnenie článku 106 ods. 2 ZFEÚ v zásade sledujú odlišné ciele, a preto Súdny dvor rozhodol, že pre pristúpenie k preskúmaniu opatrenia pomoci na základe článku 106 ods. 2 ZFEÚ Komisia nemusí skúmať dodržanie druhej a tretej podmienky, ktoré sú uložené judikatúrou vychádzajúcou z rozsudku z 24. júla 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415) (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. marca 2017, Viasat Broadcasting/Komisija, C-660/15 P, EU:C:2017:178, bod 33). Skutočnosťou však ostáva, že ako to uviedol generálny advokát v bode 97 svojich návrhov, prvá podmienka Altmark, podľa ktorej musí byť podnik príjemca skutočne poverený plnením záväzkov služby vo verejnom záujme, ktoré musia byť jasne definované, sa uplatní tiež v prípadoch, keď sa uplatnila výnimka podľa článku 106 ods. 2 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudky z 21. marca 1974, BRT a Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs, 127/73, EU:C:1974:25, bod 22, a z 11. apríla 1989, Saeed Flugreisen a Silver Line Reisebüro, 66/86, EU:C:1989:140, bod 56).
- 57 V prejednávanej veci z bodu 99 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902) vyplýva, že Všeobecný súd odkázal na body 42 až 79 tohto rozsudku, týkajúce sa prvej podmienky Altmark, aby konštatoval, že Komisia sa mohla dôvodne domnievať, že pokiaľ ide o autonómne spoločenstvo Baskicko, prevádzkovatelia terestriálnych sietí neboli poverení vykonávaním jasne definovanej SVHZ. Všeobecný súd teda prijal záver, že táto inštitúcia sa nedopustila nesprávneho právneho posúdenia, keď v odôvodnení 172 sporného rozhodnutia zastávala názor, že na výnimku uvedenú v článku 106 ods. 2 ZFEÚ sa nemožno odvolávať.
- 58 Analogicky v bode 126 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) Všeobecný súd z absencie platnej definície SVHZ vydedukoval, že Komisia sa nedopustila chyby, keď zastávala názor, že predmetné opatrenie nebolo zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článku 106 ods. 2 ZFEÚ.
- 59 Z toho vyplýva, že v rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902) a rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) Všeobecný súd založil svoje posúdenie článku 106 ods. 2 ZFEÚ na prvej podmienke Altmark.
- 60 Preto treba konštatovať, že jediný odvolací dôvod odvolaní vo veciach C-66/16 P a C-68/16 P v rozsahu, v akom sa týka prvej podmienky Altmark, môže viesť k zrušeniu rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902) a rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899), keďže je založený na porušení článku 106 ods. 2 ZFEÚ.
- 61 Za týchto okolností napriek neuplatniteľnosti jediného odvolacieho dôvodu vo veciach C-66/16 P a C-68/16 P v rozsahu, v akom je založený na porušení článku 107 ods. 1 ZFEÚ, treba preskúmať rôzne časti tohto žalobného dôvodu v rozsahu, v akom sa týkajú otázky vymedzenia SVHZ v zmysle článku 106 ods. 2 ZFEÚ.

O jedinom odvolacom dôvode

O prvej časti

– Tvrdenia účastníkov konania

- 62 Prvou časťou svojho jediného odvolacieho dôvodu odvolatelia vytýkajú Všeobecnému súdu, že nesprávne uplatnil judikáciu Súdneho dvora a Všeobecného súdu, podľa ktorej môže Komisia spochybniť vymedzenie SVHZ zo strany členského štátu iba v prípade zjavného pochybenia.
- 63 Odvolatelia uplatňujú, že pri potvrdení posúdenia Komisie týkajúceho sa prvej podmienky Altmark Všeobecný súd vychádzal v bode 79 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), bode 80 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), bode 101 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) a v bode 110 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) z konštatovania, že vymedzenie SVHZ španielskymi orgánmi v danom prípade nebolo dostatočne „jasné a presné“, bez toho, aby konštatoval, že také vymedzenie bolo „zjavne nesprávne“. Všeobecný súd naopak sám uznal, že existovalo zlyhanie predmetného trhu, a že predmetné služby sa týkajú činnosti, ktorá môže byť kvalifikovaná ako SVHZ.
- 64 Všeobecný súd tak zjavne prekročil hranicu preskúmania zjavného pochybenia, ktorú stanovuje článok 14 ZFEÚ, článok 106 ods. 2 ZFEÚ, článok 107 ods. 1 ZFEÚ a protokol č. 26 o službách všeobecného záujmu.
- 65 Komisia sa domnieva, že prvá časť odvolacieho dôvodu je neúčinná alebo v každom prípade nedôvodná.
- 66 SES Astra sa domnieva, že prvá časť jediného odvolacieho dôvodu je neprípustná a v každom prípade nedôvodná.

– Posúdenie Súdnym dvorom

- 67 Prvou časťou svojho jediného odvolacieho dôvodu odvolatelia v podstate uvádzajú, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že prvá podmienka Altmark nebola pri absencii jasného a presného vymedzenia predmetnej služby ako SVHZ splnená, bez toho, aby overil, či vymedzenie tejto SVHZ bolo zjavne nesprávne. Všeobecný súd tým porušil diskrečnú právomoc, ktorou disponujú členské štáty pri určení SVHZ, ktorú možno obmedziť len v prípade zjavného pochybenia.
- 68 Po prvé v rozsahu, v akom táto časť smeruje k určeniu, či Všeobecný súd vykonal primerané súdne preskúmanie vo vzťahu k posúdeniu Komisie týkajúceho sa prvej podmienky Altmark, treba poznamenať, že odvolatelia vzniesli právnu otázku, ktorej preskúmanie v rámci odvolania je v právomoci Súdneho dvora. Tvrdenie spoločnosti SES Astra založené na údajnej neprípustnosti uvedenej časti preto musí byť zamietnuté.
- 69 Po druhé vo veci samej treba pripomenúť, že členské štáty majú právo, pokiaľ dodržiavajú právo Únie, určiť rozsah a organizáciu svojich SVHZ, pričom môžu najmä zohľadniť vlastné ciele svojej vnútroštátnej politiky (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. decembra 2011, ENEL, C-242/10, EU:C:2011:861, bod 50 a citovanú judikáciu).
- 70 V tejto oblasti sa členským štátom priznáva široká diskrečná právomoc (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. mája 2013, Libert a i., C-197/11 a C-203/11, EU:C:2013:288, bod 88), ktorú Komisia môže spochybniť iba v prípade zjavného pochybenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. februára 2016, Nemecko/Komisia, C-446/14 P, neuverejnený, EU:C:2016:97, bod 44).

- 71 Ako to však Všeobecný súd správne uviedol v bode 51 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), bode 51 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), bode 98 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899), ako aj v bode 80 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898), právomoc definovať SVHZ, ktorou disponujú členské štáty, nemôže byť neobmedzená.
- 72 Z bodu 89 rozsudku z 24. júla 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415), v tejto súvislosti vyplýva, že prvá podmienka Altmark má za cieľ najmä určiť, či po prvé podnik, ktorému bola poskytnutá pomoc, bol poverený realizáciou záväzkov služby vo verejnom záujme a po druhé, či sú tieto záväzky jasne definované vo vnútroštátnom práve.
- 73 Ako to v podstate zdôraznil generálny advokát v bodoch 112 a 114 až 117 svojich návrhov, uvedená podmienka sleduje cieľ transparentnosti a právnej istoty, ktorý si vyžaduje splnenie minimálnych kritérií spočívajúcich v existencii jedného alebo viacerých aktov verejnej moci, ktoré dostatočne jasne vymedzujú aspoň povahu, trvanie a rozsah záväzkov služby vo verejnom záujme, ktoré prislúchajú podnikom povereným plnením týchto záväzkov. Pri absencii jasnej definície takýchto objektívnych kritérií by nebolo možné kontrolovať, či konkrétna činnosť môže patriť pod pojem SVHZ.
- 74 Z toho vyplýva, že v rozpore s tým, čo uplatňujú odvolatelia, Všeobecný súd neporušil rozsah preskúmania, ktoré mu prislúchalo vykonať, pokiaľ ide o vymedzenie služby ako SVHZ členským štátom, keď rozhodol, že pri absencii jasnej definície predmetnej služby vo vnútroštátnom práve ako SVHZ prvá podmienka Altmark nie je splnená.
- 75 Tento záver nie je spochybnený tvrdením odvolateľov, podľa ktorého je nesporné, že existuje zlyhanie predmetného trhu a že predmetná služba je činnosťou, ktorú možno kvalifikovať ako SVHZ. Ako to zdôraznil generálny advokát v bode 122 svojich návrhov, takéto okolnosti nie sú relevantné pre určenie, či predmetné podniky boli skutočne poverené plnením záväzkov služby vo verejnom záujme prostredníctvom verejného aktu a či sú tieto záväzky v ňom jasne definované.
- 76 Za týchto okolností je potrebné zamietnuť prvú časť jediného odvolacieho dôvodu ako nedôvodnú.

O druhej časti

– Tvrdenia účastníkov konania

- 77 Druhou časťou ich jediného odvolacieho dôvodu odvolatelia uvádzajú názor, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že vymedzenie služby ako SVHZ musí nevyhnutne zahŕňať technológiu, ktorou sa táto služba poskytuje, aby bolo možné túto technológiu považovať za technológiu, na ktorú sa vzťahuje široká miera posúdenia priznaná členským štátom.
- 78 Podľa odvolateľov členské štáty disponujú takouto právomocou posúdenia nielen na „definovanie“ SVHZ, ale tiež na jej „poskytovanie, obstarávanie a organizovanie“, čo nevyhnutne zahŕňa možnosť zvoliť konkrétnu technológiu na jej poskytovanie. Táto právomoc vyplýva z protokolu č. 26 o službách všeobecného záujmu a protokolu č. 29 o systéme verejnoprávneho vysielania v členských štátoch, ako aj z judikatúry Súdneho dvora a Všeobecného súdu.
- 79 Okrem toho odvolatelia vo veciach C-66/16 P, C-67/16 P a C-69/16 P uvádzajú, že rozsudok T-462/13 (EU:T:2015:902), rozsudok T-465/13 (EU:T:2015:900) a rozsudok T-541/13 (EU:T:2015:898) sú nekoherentné, keďže Všeobecný súd v nich tiež rozhodol, že vymedzením služby prevádzkovania siete DTT ako SVHZ španielske orgány nemali diskriminovať iné platformy.
- 80 Komisia a SES Astra zastávajú názor, že druhá časť jediného odvolacieho dôvodu je neúčinná.

– Posúdenie Súdnym dvorom

- 81 Druhou časťou ich jediného odvolacieho dôvodu odvolatelia kritizujú napadnuté rozsudky v podstate v tom, že Všeobecný súd v nich obmedzil právomoc posúdenia členských štátov len na definíciu SVHZ, čím ignoroval existenciu takej právomoci, pokiaľ ide o výber konkrétnych podmienok poskytovania týchto SVHZ.
- 82 Treba uviesť, že toto tvrdenie vychádza z nesprávneho výkladu napadnutých rozsudkov.
- 83 Po prvé samotní odvolatelia pripúšťajú, že v bode 50 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), bode 50 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), bode 97 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899), ako aj v bode 79 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) Všeobecný súd výslovne uznal s odkazom na článok 1 prvé zarážku protokolu č. 26 o službách všeobecného záujmu, že vnútroštátne regionálne a miestne orgány disponujú širokou mierou diskrečnej právomoci na poskytovanie, obstarávanie a organizovanie SVHZ spôsobom, ktorý čo najlepšie zodpovedá potrebám užívateľov.
- 84 Po druhé v rozpore s tým, čo uvádzajú odvolatelia, z napadnutých rozsudkov nijako nevyplýva, že Všeobecný súd rozhodol, že kvalifikovanie služby ako SVHZ musí nevyhnutne zahŕňať technológiu, prostredníctvom ktorej sa bude táto služba poskytovať.
- 85 Ako vyplýva z preskúmania prvej časti tohto odvolacieho dôvodu, Všeobecný súd sa obmedzil na posúdenie, či prvá podmienka Altmark bola v danom prípade splnená, pokiaľ ide o službu prevádzkovania siete DTT. V tejto súvislosti Všeobecný súd skúmal, či táto služba zodpovedala požiadavke jasného vymedzenia SVHZ v zmysle tejto podmienky, skúmajúc najmä existenciu minimálnych kritérií uvedených v bode 73 tohto rozsudku. Postupujúc takto sa nevyslovil k spôsobu, akým mala byť predmetná služba konkrétne vymedzená vo vnútroštátnom práve, aby mohla zodpovedať prvej podmienke Altmark.
- 86 Za týchto okolností vo veciach C-66/16 P, C-67/16 P a C-69/16 P sa odvolatelia nemôžu opierať ani o existenciu údajnej inkoherecie rozsudkov T-462/13 (EU:T:2015:902), T-465/13 (EU:T:2015:900), T-541/13 (EU:T:2015:898).
- 87 Preto druhú časť jediného odvolacieho dôvodu treba vyhlásiť za nedôvodnú.

O tretej časti

– Tvrdenia účastníkov konania

- 88 Svojou treťou časťou jediného odvolacieho dôvodu odvolatelia vytýkajú Všeobecnému súdu, že skreslil znenie ustanovení o relevantnej vnútroštátnej právnej úprave a judikatúre, ktorá sa jej týka, a v dôsledku toho uviedol konštatovania, ktoré zjavne odporujú ich obsahu, ako aj že udelil určitým skutočnostiam dosah, ktorý im neprislúcha.
- 89 Po prvé odvolatelia uvádzajú, že Všeobecný súd zjavne skreslil znenie vnútroštátnych ustanovení, na ktoré okrem toho odkazoval selektívne. Konkrétne Ley 32/2003, General de Telecomunicaciones (všeobecný zákon č. 32/2003 o telekomunikáciách) z 3. novembra 2003 (BOE č. 264 zo 4. novembra 2003, s. 38890, ďalej len „zákon č. 32/2003“), kvalifikoval prevádzkovanie sietí rádiového a televízneho vysielania ako „službu všeobecného záujmu“. V tejto súvislosti v rozpore s tým, čo uviedol Všeobecný súd v bode 57 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), bode 57 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), bode 104 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899), ako aj v bode 86 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898), záväzky SVHZ bolo možné zveriť všetkým operátorom odvetvia, najmä, aby sa zabezpečila univerzálnosť tejto služby. To v skutočnosti bolo to, čomu sa venovala španielska právna úprava

v oblasti vysielania, keď uložila povinnosti minimálneho krytia uplatniteľné na celé dotknuté odvetvie. Okrem toho rôzne normatívne akty prijaté španielskymi orgánmi výslovne odkazovali na terestriálnu technológiu, v rozpore s výkladom, ktorý podal Všeobecný súd.

- 90 Po druhé odvolatelia uvádzajú, že napadnuté rozsudky obsahujú tvrdenia, ktoré zjavne odporujú dôkazom predloženým na preskúmanie Všeobecného súdu. Všeobecný súd mylne konštatoval, že odvolatelia v žiadnom momente neboli schopní určiť, akými záväzkami služby vo verejnom záujme boli buď na základe španielskeho zákona, alebo prostredníctvom dohôd o prevádzke poverení prevádzkovateľa sietí DTT, a ani o tom nepredložili dôkaz [bod 72 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), bod 73 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), bod 115 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) a bod 103 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898)]. Odvolatelia v tejto súvislosti odkazujú na dohody, ktoré baskické orgány uzavreli so spoločnosťou Itelazpi (vec C-66/16 P), na zmluvu vo verejnom obstarávaní, ktorú podpísali katalánske orgány so spoločnosťou Retevisión, ako aj na súťažné podklady, ktoré s ňou súviseli (vec C-67/16 P), na dohody a zmluvy schválené vládou Navarry (vec C-68/16 P), ako aj na zmluvu a súťažné podklady týkajúce sa verejného obstarávania, ktoré vyhlásila Comunidad autónoma de La Rioja (autonómne spoločenstvo Rioja, Španielsko) (vec C-69/16 P).
- 91 Podľa odvolateľov tieto akty postačujú na prijatie záveru o existencii správne vymedzenej a splnomocnenie udeľujúcej SVHZ v zmysle judikatúry Súdneho dvora a článku 4 rozhodnutia Komisie 2005/842/ES z 28. novembra 2005 o uplatňovaní článku [106 ods. 2 ZFEÚ] na štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ L 312, 2005, s. 67). Uvedené akty boli uvedené v administratívnej fáze, ako aj počas konania pred Všeobecným súdom.
- 92 Okrem toho, pokiaľ ide o iné autonómne spoločenstvá než Baskicko, Všeobecný súd nesprávne v bode 62 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), bode 113 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) a v bode 92 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) potvrdil, že uvedené akty neboli predložené počas administratívnej fázy a že Komisia nebola povinná preskúmať ich pri analýze dodržania prvej podmienky Altmark, keďže mala vedomosti o verejných súťažiach, ktoré organizovali autonómne spoločenstvá, disponovala súťažnými podkladmi, ktoré sa ich týkali, a mala vedomosť o identite úspešných uchádzačov. Podľa odvolateľov Všeobecný súd mal Komisiu sankcionovať za to, že nezohľadnila tieto verejné súťaže, rovnako ako to urobil v bode 85 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900) a bode 60 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898), pokiaľ ide o štvrtú podmienku Altmark.
- 93 Odvolatelia tiež uvádzajú, že konštatovania uvádzané v bode 58 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), bode 58 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), bode 105 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899), ako aj v bode 87 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898), podľa ktorých tie isté akty nemohli platne kvalifikovať prevádzkovanie siete DTT ako SVHZ z dôvodu, že zákon č. 32/2003 ukladá povinnosť dodržať zásadu technologickej neutrality, predstavovali skreslenie obsahu tohto zákona, keďže ten stanovuje túto zásadu ako jednoduchú usmerňujúcu zásadu a nie pravidlo, ktoré by obmedzovalo právomoc verejných orgánov.
- 94 Po tretie Všeobecný súd vyvodil nesprávny záver, pokiaľ ide o existenciu SVHZ, keď sa obmedzil na analýzu zákona č. 32/2003, hoci existovali iné údaje o vnútroštátnom práve, ktoré spresňovali tento zákon a o ktorých v konaní pred ním prebehla diskusia. Všeobecný súd tak mal zohľadniť judikatúru Tribunal Supremo (Najvyšší súd, Španielsko), týkajúcu sa predmetného opatrenia a relevantnej španielskej právnej úpravy. Pokiaľ ide o Ley 31/1987 de Ordenación de las Telecomunicaciones (zákon č. 31/1987 o regulácii telekomunikácií) z 18. decembra 1987 (BOE č. 303, z 19. decembra 1987, s. 37409), ktorý špecificky kvalifikoval terestriálnu technológiu ako službu vo verejnom záujme, Všeobecný súd ho omylom odmietol zohľadniť v bode 71 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), bode 72 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900) a v bode 102 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898), z dôvodu, že mu nebol predložený.

95 Komisia a SES Astra zastávajú názor, že tretia časť jediného odvolacieho dôvodu je zjavne neprípustná.

– *Posúdenie Súdnym dvorom*

96 Treťou časťou ich jediného odvolacieho dôvodu odvolatelia zastávajú názor, že Všeobecný súd sa dopustil viacerých nesprávnych právnych posúdení pri hodnotení ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré podľa ich názoru jasne definujú predmetnú službu ako SVHZ.

97 Na úvod treba pripomenúť, že z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že ak Všeobecný súd zistil alebo posúdil skutkový stav, Súdny dvor má podľa článku 256 ZFEÚ jedine právomoc preskúmať právnu kvalifikáciu tohto skutkového stavu a právne následky, ktoré z neho boli vyvozené. Posúdenie skutkového stavu teda s výnimkou prípadu skreslenia dôkazov predložených v konaní pred Všeobecným súdom nepredstavuje právnu otázku, ktorá ako taká podlieha preskúmaniu Súdnym dvorom (pozri najmä rozsudok z 10. novembra 2016, DTS Distribuidora de Televisión Digital/Komisia, C-449/14 P, EU:C:2016:848, bod 43 a citovanú judikatúru).

98 Pokiaľ teda ide o preskúmanie posúdenia Všeobecného súdu týkajúceho sa vnútroštátneho práva v rámci odvolania, Súdny dvor je príslušný len overiť, či nedošlo ku skresleniu tohto práva (rozsudok z 10. novembra 2016, DTS Distribuidora de Televisión Digital/Komisia, C-449/14 P, EU:C:2016:848, bod 44 a citovaná judikatúra).

99 V tejto súvislosti takéto skreslenie musí zjavne vyplývať z dokumentov v spise bez toho, aby bolo potrebné vykonať nové posúdenie skutkového stavu a dôkazov (pozri najmä uznesenie z 9. marca 2017, Simet/Komisia, C-232/16 P, neuvyverejnené, EU:C:2017:200, bod 58 a citovanú judikatúru).

100 Pokiaľ ide po prvé o posúdenie zákona č. 32/2003, Všeobecný súd v bode 57 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), bode 57 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), bode 104 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899), ako aj v bode 86 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) poznamenal, že kvalifikácia služby ako služby všeobecného záujmu uvádzaná v tomto zákone sa týkala všetkých telekomunikačných služieb, vrátane vysielacích sietí pre rádiá a televíziu. Navyše samotná skutočnosť, že služba je vo vnútroštátnom práve označená ako služba všeobecného záujmu, neznamena, že každý subjekt, ktorý ju poskytuje, je poverený plnením záväzkov služby vo verejnom záujme jasne definovaných v zmysle rozsudku z 24. júla 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415). Okrem toho na jednej strane konštatoval, že zo zákona č. 32/2003 nevyplýva, že všetky telekomunikačné služby v Španielsku majú povahu SVHZ v zmysle tohto rozsudku, a na druhej strane, že tento zákon vyslovene uvádzal, že služba všeobecného záujmu v zmysle uvedeného zákona sa musí poskytovať v rámci režimu voľnej hospodárskej súťaže.

101 Treba na jednej strane konštatovať, že odvolatelia nepredložili žiadny dôkaz jasne preukazujúci, že Všeobecný súd skreslil obsah zákona č. 32/2003.

102 Na druhej strane, keďže odvolatelia kritizujú záver, ktorý Všeobecný súd založil na všeobecnej povahe tohto zákona, a to na tom, že tento zákon neumožňoval prijať stanovisko, že prevádzkovatelia prevádzkujúci terestriálnu sieť boli poverení jasne definovanými záväzkami služby vo verejnom záujme v súlade s prvou podmienkou Altmark, treba poznamenať, že vzhľadom na nejednoznačné časti uvedeného zákona spomenuté v bode 100 tohto rozsudku, tento záver neobsahuje žiadne nesprávne právne posúdenie.

103 Pokiaľ ide po druhé o tvrdenie odvolateľov založené na skutočnosti, že Všeobecný súd dospel ku konštatovaniam, ktoré zjavne odporujú normatívnym aktom prijatým španielskymi orgánmi výslovne odkazujúcim na terestriálnu technológiu, treba odlišovať na jednej strane prípad Baskicka a na druhej strane prípad iných autonómnych spoločenstiev.

- 104 Pokiaľ ide na úvod o Baskicko, odvolatelia uvádzajú, že dohody uzavreté v tomto autonómnom spoločenstve z právneho hľadiska dostatočne spresňujú záväzky služby vo verejnom záujme na strane úspešného uchádzača, spoločnosti Itelazpi tým, že definujú najmä povahu a trvanie záväzkov služby vo verejnom záujme, dotknutý podnik, dotknuté územie, povahu výlučných práv a univerzálnu povahu poslania.
- 105 V tejto súvislosti z bodov 62 a 63 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902) vyplýva, že Všeobecný súd posúdil tieto dohody. V rámci svojho nezávislého posúdenia skutkových okolností daného prípadu však rozhodol, že žiadne ustanovenie uvedených dohôd neuvádza, že prevádzkovanie terestriálnej siete sa považuje za službu vo verejnom záujme.
- 106 V tejto súvislosti posúdenie predmetných dohôd Všeobecným súdom neukazuje žiadne skreslenie ich obsahu. Konkrétne tvrdenie uvádzané na podporu tejto časti odvolacieho dôvodu nepoukazuje na žiadnu zjavnú vecnú nesprávnosť výkladu, ktorý Všeobecný súd urobil v súvislosti s uvedenými dohodami.
- 107 V nadväznosti na to, pokiaľ ide o ostatné autonómne spoločenstvá než Baskicko, odvolatelia vo veciach C-67/16 P, C-68/16 P a C-69/16 P uvádzajú, že v rozsudkoch T-465/13 (EU:T:2015:900), T-487/13 (EU:T:2015:899) a T-541/13 (EU:T:2015:898) Všeobecný súd ignoroval existenciu oficiálnych aktov uvedených v bode 90 tohto rozsudku, ktoré definujú predmetnú službu SVHZ.
- 108 Toto tvrdenie je neúčinné. Z bodov 62 a 63 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), 113 a 114 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899), ako aj z bodov 92 a 93 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) vyplýva, že Všeobecný súd sa neuspokojil s odmietnutím tvrdení odvolateľov týkajúcich sa týchto aktov z dôvodu, že tieto neboli predložené španielskymi orgánmi počas administratívnej fázy ako príklady aktov o zverení poslania služby vo verejnom záujme, ale subsidiárne skúmal obsah dokumentov uvádzaných odvolateľmi a rozhodol, že žiadny údaj uvádzaný v týchto dokumentoch neumožňuje prijať záver, že predmetné služby predstavovali SVHZ v zmysle rozsudku z 24. júla 2003, Altmark (C-280/00, EU:C:2003:415). Odvolatelia nespochybňovali právne posúdenie Všeobecného súdu uvádzané v týchto bodoch, ani o to viac, nepredložili dôkazy preukazujúce, že tým, že Všeobecný súd pristúpil k tomuto posúdeniu, skreslil obsah týchto údajov.
- 109 Po tretie tvrdenie odvolateľov, podľa ktorého Všeobecný súd ignoroval určité prvky vnútroštátneho práva predložené ako dôkazy v priebehu konania pred Všeobecným súdom, takže porušil rozsah zákona č. 32/2003, treba odmietnuť.
- 110 V skutočnosti treba pripomenúť, že prislúcha len Všeobecnému súdu, aby posúdil dôkazy, ktoré mu boli predložené. Všeobecný súd nie je povinný výslovným spôsobom odôvodniť svoje posúdenie hodnoty každého dôkazu, ktorý mu bol predložený, najmä ak sa domnieva, že posúdenie nemá vplyv na vyriešenie sporu alebo je na vyriešenie sporu irelevantné, pod podmienkou dodržania všeobecných zásad a procesných pravidiel týkajúcich sa dôkazného bremena a vykonávania dôkazov a bez skreslenia dôkazov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. júna 2000, Dorsch Consult/Rada a Komisia, C-237/98 P, EU:C:2000:321, body 50 a 51).
- 111 V tejto súvislosti odvolatelia na jednej strane nevytýkajú nič v súvislosti s údajným porušením procesných pravidiel týkajúcich sa dôkazného bremena a vykonávania dôkazov zo strany Všeobecného súdu. Na druhej strane z údajov predložených odvolateľmi zjavným spôsobom nevyplýva, že predmetné akty boli relevantné pri posúdení služby prevádzkovania terestriálnych sietí ako SVHZ.
- 112 Treba tiež zdôrazniť, že tvrdenie odvolateľov založené na údajnom porušení zákona č. 31/1987 je neúčinné. Z bodu 71 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), bodu 72 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900) a bodu 102 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) totiž vyplýva, že Všeobecný súd sa neuspokojil so zamietnutím tvrdenia odvolateľov týkajúceho sa tohto zákona z dôvodu, že tento mu nebol predložený, ale vyslovil sa subsidiárne k relevantnosti uvedeného zákona. V tejto súvislosti

zastával názor, že skutočnosť, že podľa zákona č. 31/1987 služby rozhlasového a televízneho vysielania prostredníctvom pozemných vln sú službami vo verejnom záujme, vôbec neumožňuje prijať záver, že ten istý zákon vymedzuje tiež predmetnú službu ako službu vo verejnom záujme. Odvolatelia sa však nedovolia žiadneho skreslenia obsahu zákona č. 31/1987 zo strany Všeobecného súdu v rámci týchto odvolaní.

- 113 V dôsledku toho treba zamietnuť tretiu časť jediného odvolacieho dôvodu ako sčasti neprípustnú, sčasti nedôvodnú a sčasti neúčinnú.

O štvrtej časti

– Tvrdenia účastníkov konania

- 114 Štvrtou časťou ich jediného odvolacieho dôvodu odvolatelia zastávajú názor, že tým, že v bode 57 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), bode 57 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), bode 104 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899), ako aj v bode 86 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) Všeobecný súd odmietol definíciu SVHZ uvádzanú zákonom č. 32/2003 z dôvodu, že tento zákon neobsahoval žiadne splnomocnenie na službu vo verejnom záujme, sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia.
- 115 Všeobecný súd tým zamenil pojmy aktu „vymedzenia“ a „splnomocnenia“ SVHZ, ktoré v rozpore s tým, čo uviedol Všeobecný súd, môžu byť dvomi odlišnými aktmi v závislosti od rozdelenia právomocí v dotknutom členskom štáte.
- 116 Komisia a SES Astra zastávajú názor, že štvrtá časť jediného odvolacieho dôvodu je neprípustná.

– Posúdenie Súdnym dvorom

- 117 V rozsahu, v akom štvrtou časťou jediného odvolacieho dôvodu odvolatelia vytýkajú Všeobecnému súdu, že žiadal, aby akt definujúci predmetnú SVHZ bol tiež aktom, ktorý splnomocňuje jeden alebo viacero podnikov na túto SVHZ, treba konštatovať, že táto časť sa týka dôvodnosti výkladu prvej podmienky Altmark ponúkanej Všeobecným súdom, pričom výklad predstavuje právnu otázku. Tvrdenie Komisie a SES Astra založené na neprípustnosti tejto časti treba zamietnuť.
- 118 Pokiaľ ide o vec samu, tvrdenie, na ktorom odvolatelia zakladajú štvrtú časť jediného odvolacieho dôvodu, vychádza zo zjavne nesprávneho výkladu napadnutých rozsudkov. V rozpore s tým, čo uvádzajú odvolatelia, Všeobecný súd nevylúčil použitie odlišných aktov s cieľom podať na jednej strane vymedzenie SVHZ a na druhej strane prideliť poslanie súvisiace s touto SVHZ.
- 119 V bode 52 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), bode 52 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), bode 99 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899), ako aj v bode 81 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) Všeobecný súd výslovne uznal, že zodpovednosť za poskytovanie SVHZ zverí príslušnému podniku prostredníctvom jedného alebo viacerých úradných aktov, ktorých formu môže určiť jednotlivý členský štát, pričom tieto akty musia najmä uvádzať charakter a trvanie záväzkov služby vo verejnom záujme, ako aj príslušné podniky a teritória.
- 120 Ako bolo konštatované v bode 100 tohto rozsudku, Všeobecný súd v nadväznosti na to po prvé rozhodol, že samotná skutočnosť, že zákon č. 32/2003 označuje službu ako službu vo verejnom záujme, neznamená, že každý prevádzkovateľ, ktorý poskytuje túto službu, je poverený plnením jasne definovaných záväzkov služby vo verejnom záujme v zmysle prvej podmienky Altmark.

- 121 Po druhé, ako bolo poznamenané v bodoch 103 až 108 tohto rozsudku, Všeobecný súd skúmal, či existovali iné akty než zákon č. 32/2003, ktorými prevádzkovatelia dotknutí predmetným opatrením boli skutočne poverení jasne definovanými záväzkami služby vo verejnom záujme. Prijal však záver, že španielske orgány nepreukázali, že pokiaľ ide o predmetnú službu, išlo o taký prípad.
- 122 Preto štvrtú časť jediného odvolacieho dôvodu treba zamietnuť ako zjavne nedôvodnú.

O piatej časti

– Tvrdenia účastníkov konania

- 123 Piatou časťou svojho jediného odvolacieho dôvodu odvolatelia Všeobecnému súdu vytýkajú, že nesprávne zamietol ich argumentáciu založenú na splnení prvej podmienky Altmark, najmä z dôvodu, že akty vymedzujúce a splnomocňujúce na predmetnú SVHZ neobsahujú formálne v ich ustanoveniach pojmy „služba vo verejnom záujme“. Podľa odvolateľov z bodu 63 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), bodu 58 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), bodu 91 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) a bodu 93 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) vyplýva, že Všeobecný súd vyžadoval, aby vymedzenie predmetnej SVHZ vo vnútroštátnom práve výslovne odkazovalo na pojmy „služba vo verejnom záujme“, aby sa mohlo považovať za dostatočne jasné a presné.
- 124 Komisia bez toho, aby vyvodzovala špecifický záver ako naložiť s touto piatou časťou jediného odvolacieho dôvodu, zdôrazňuje, že Všeobecný súd v napadnutých rozsudkoch nevyžadoval, aby sa použila osobitná formulácia, pokiaľ ide o definíciu SVHZ, ale overil, či vo vnútroštátnej právnej úprave bolo poskytovanie služieb siete vymedzené ako SVHZ.
- 125 SES Astra zastáva názor, že piata časť jediného odvolacieho dôvodu je zjavne neprípustná.

– Posúdenie Súdnym dvorom

- 126 Piatou časťou ich jediného odvolacieho dôvodu odvolatelia Všeobecnému súdu v podstate vytýkajú, že zaujal formalistický prístup, keď vyžadoval, aby ustanovenia vnútroštátneho práva vymedzujúce a poverujúce poslaním predmetnej SVHZ na to, aby zodpovedali prvej podmienke Altmark, obsahovali formuláciu „služba vo verejnom záujme“.
- 127 Treba uviesť, že toto tvrdenie vychádza z nesprávneho výkladu napadnutých rozsudkov. Z bodu 63 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), bodu 58 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), bodu 91 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) a bodu 93 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) totiž nijako nevyplýva, že by Všeobecný súd formuloval požiadavku použitia formulácie „služba vo verejnom záujme“ na splnenie prvej podmienky Altmark.
- 128 Za týchto okolností je potrebné zamietnuť piatu časť jediného odvolacieho dôvodu ako nedôvodnú.

O šiestej časti

– Tvrdenia účastníkov konania

- 129 Šiestou časťou ich jediného odvolacieho dôvodu odvolatelia Všeobecnému súdu vytýkajú, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 69 a 70 rozsudku T-462/13 (EU:T:2015:902), bodoch 70 a 71 rozsudku T-465/13 (EU:T:2015:900), bodoch 110 a 111 rozsudku T-487/13 (EU:T:2015:899) ako aj v bodoch 100 a 101 rozsudku T-541/13 (EU:T:2015:898) rozhodol, že protokol

č. 29 o systéme verejnoprávneho vysielania v členských štátoch sa netýka financovania prevádzkovateľov platforiem na prenos signálov, o ktoré ide v tejto veci, z dôvodu, že tento protokol odkazuje iba na verejnoprávných vysielateľov.

130 Komisia tvrdí, že táto časť odvolacieho dôvodu je neúčinná a v každom prípade nedôvodná.

131 SES Astra sa domnieva, že šiesta časť jediného odvolacieho dôvodu je zjavne neprípustná a v každom prípade nedôvodná.

– *Posúdenie Súdnyim dvorom*

132 Šiestou časťou ich jediného odvolacieho dôvodu odvolatelia Všeobecnému súdu v podstate vytýkajú, že sa dopustil viacerých nesprávnych právnych posúdení, keď rozhodol, že protokol č. 29 o systéme verejnoprávneho vysielania v členských štátoch sa v danom prípade neuplatní.

133 Túto časť je preto potrebné zamietnuť ako neúčinnú. Ako to uvádza Komisia, odvolatelia neuvádzajú, v čom uplatňovanie protokolu č. 29 o systéme verejnoprávneho vysielania v členských štátoch umožňuje prijať záver, že subjekty, ktoré mali z predmetného opatrenia prospech, boli skutočne poverené plnením záväzkov služby vo verejnom záujme a že tieto záväzky boli vo vnútroštátnom práve jasne definované.

134 Keďže žiadna zo šiestich častí jediného odvolacieho dôvodu, ktorý uvádzali odvolatelia na podporu ich odvolaní nemôže uspieť, treba odvolania zamietnuť v celom ich rozsahu.

O trovách

135 Podľa článku 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne aj o trovách konania. Podľa článku 138 ods. 1 uvedeného rokovacieho poriadku uplatniteľného na konanie o odvolaní na základe jeho článku 184 ods. 1 je účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

136 Keďže Komisia a SES Astra navrhli zaviazat' odvolateľov na náhradu trov konania a títo nemali úspech vo svojom jedinom odvolacom dôvode, je opodstatnené zaviazat' ich na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Odvolania sa zamietajú.

2. Comunidad Autónoma del País Vasco, Iteiazpi SA, Comunidad Autónoma de Cataluña, Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació de la Generalitat de Catalunya (CTTI), Navarra de Servicios y Tecnologías SA, Cellnex Telecom SA a Retevisión I SA sú povinní nahradiť trovy konania.

Podpisy